

Kymijoen Kyläkuitu Osuuskunnan lainaehtojen muutos

1495/02.05.07/2022

Kaupunginhallitus 15.05.2023 § 124

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Hakemus

Kymijoen Kyläkuitu Osuuskunta on toimittanut kaupungille 3.5.2023 hakemuksen, jossa pyytää, että Kouvolan kaupungin osuuskunnalle myöntämien lainojen vuoden 2023 aikana erääntyvien lyhennysten takaisinmaksuaikaa siirretään pidemmän aikaa lainojen maksuaikaa vuodella siten, että osuuskunnan ei tarvitse lyhentää lainojaan vuonna 2023. Lainat on myönnetty vuosina 2015 ja 2018. Lyhennysten määrä vuonna 2023 on yhteensä 118599,99 euroa. Perusteluna osuuskunta esittää, että lyhennysvapaalla saadaan vapautettua resursseja osuuskunnan uuden strategian toteuttamiseen. Hakemuksen liitteenä ovat hallituksen kokouspöytäkirja 3.5.2023, tuloslaskelma ja tase 2022, vahvistettu 27.4.2023, Perusteluliite ja aiemmin toimitettu asiakirja nimeltä Reebot 2023-2025, joita pyydetään salassa pidettäväksi liikesalaisuuteen vedoten. **Liitteet:** hakemus, hallituksen kokouspöytäkirja 3.5.2023, tuloslaskelma ja tase 2022, tilintarkastajan lausunto. **Salassa pidettävänä oheismateriaalina** Perusteluliite, Reebot 2023-2025 (JulkL 24 § 1 mom 20 k.).

Kaupungin myöntämät lainat osuuskunnalle

1. Kouvolan kaupunginvaltuusto päätti 23.3.2015 § 15 ja 27.4.2015 § 101 myöntää osuuskunnalle valokuituverkon II vaiheen rakentamista varten lainan enintään 4.498.200 euroa. Lainaa on nostettu 4.100.000 euroa. Korko oli 4.53 % p.a.

Lainapääomaa on jäljellä 3.491.833,35 euroa, lyhennykset ovat tasaerissä kolmen kuukauden välein, lyhennyksen määrä on 23.916,66 euroa. Laina-aika on 15 vuotta ja korko on 12 kk euribor + korkomarginaali 2 %. Laina-aika päättyy 31.12.2036.

Voimassa oleva lyhennysohjelma vuosille 2022-2028 otettiin käyttöön 23.5.2022 kaupunginhallituksen päätöksellä § 154. Tämän päätöksen mukaiset lyhennykset v. 2029 – 2036 ovat vuosittain 364.729,17 euroa. Osuuskuntaa on laskutettu 31.3.2023 seuraavasti: lyhennys 23.916,66 euroa + korko 26.363,34 euroa = 50.280,00 euroa, tämä lasku on avoinna.

2. Kouvolan kaupunginvaltuusto päätti 17.12.2018 § 158 myöntää osuuskunnalle valokuituverkon III vaiheen (Hiillosalmi) rakentamista

varten lainan enintään 1.200.000 euroa, josta on nostettu 860.000 euroa.

Lainapääomaa on jäljellä 860.000 euroa, lyhennykset tasaerissä 3 kk välein määrältään 5.733,33 euroa, 1. lyhennys oli 31.3.2023. Laina-aika on 15 vuotta, korko on 6 kk euribor + marg. 2 %; laina-aika päättyy 31.12.2037.

Voimassa oleva lyhennysohjelma vuosille 2022-2029 otettiin käyttöön 23.5.2022 kaupunginhallituksen päätöksellä § 154. Sen jälkeen lyhennykset ovat vuosina 2030 - 2037 87.433,34 euroa. Laskutettu 31.3.2023 lyhennys 5.733,33 euroa + korko 10.089,95 euroa = 15.823,28 euroa, joka lasku on avoinna.

Kaupungin myöntämät osuuskunnan lainojen takaukset

Kaupunki on myöntänyt kahdelle osuuskunnan lainalle takauksen seuraavasti:

- Kymenlaakson OP:n laina FI2257500183173674, alkuperäinen lainasumma 1.730.000 euroa, jonka jäljellä oleva lainapääoma 2.1.2023 oli 467.105,60 euroa, josta Kouvolan takausosuus 30,23 % eli 141.206,02 euroa, takausprovisio 2 % laskutetaan puolivuositain.
- Kymenlaakson OP:n laina FI4257500183197079, alkuperäinen lainasumma 2.200.000 euroa, josta jäljellä oleva lainapääoma 2.1.2023 oli 1.077.920,63 euroa, josta Kouvolan takausosuus 37,79 % eli 407.346,21 euroa, takausprovisio 2 % laskutetaan puolivuositain.

OP:n lainojen lyhennysohjelma on 120.000 euroa/vuosi 7 vuoden ajan, jonka jälkeen laina neuvotellaan uudestaan. Kaupungin takausprovisiot laskutettu edellisen kerran 31.12.2022, yht. 5.636,72 euroa, laskutussumma pienenee sitä mukaa kun lainat lyhenevät. Seuraava takausprovisiolaskutus on 30.6.2023.

Lainojen takaajina ovat litin kunta, Finnvera Oyj ja Kouvolan kaupunki. Vakuutena on yrityskiinnitys, joka kattaa yrityksen irtaimen omaisuuden, mm. valokuituverkon. I rakennusvaiheessa on sovittu vakuuksista takaajien kesken ns. poolisopimuksella. Yrityskiinnityksen panttikirjat 10.000.000 euroa jakautuvat seuraavasti: Finnvera 36,44 %, Kymenlaakson Osuuspankki 27,93 %, Kouvolan kaupunki 26,93 % ja litin kunta 8,7 %. Panttikirjat ovat 1.000.000 euroa/panttikirja. Kaupungilla on osuuskunnan panttikirjoja 6.000.000 euron määrä, etusijajärjestysnumerot 5-10. Kymenlaakson Osuuspankin hallussa on panttivelkakirjat nrot 1- 4 aiemmin tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Oikeudellinen säännöspohja

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille lailla säädetyistä tehtävistä, kunta ei saa

myöntää takausta, mikäli siihen liittyy merkittävä taloudellinen riski; kunnan etu tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla ja kunnan tulee ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artikla.

Valtiontukea on tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannon alaa siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Valtiontukea ei saa myöntää taloudellisissa vaikeuksissa olevalle yhteisölle.

SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen edellytysten on täytyttävä, jotta kyseessä oli valtiontuki. Näiden edellytysten mukaisesti 1) toimenpiteen on oltava valtion (kunnan) toteuttama ja rahoitettu valtion varoin, 2) siitä on oltava taloudellisesta etua tuensaajalle, 3) edun on oltava valikoiva siltä osin kuin se suosii tiettyjä yrityksiä ja 4) toimenpiteen on vääristettävä tai uhattava vääristää kilpailua siten, että se voi vaikuttaa jäsen valtioiden väliseen kauppaan.

Euroopan unionin oikeuskäytännössä on todettu, että taloudelliset toimenpiteet eivät sisällä kiellettyä valtiontukea, jos niissä noudatetaan markkinaehtoja, koska ne eivät silloin anna saajalleen etua.

Markkinataloussijoittajaperiaatteesta on säädetty komission tiedonannossa (2016/C 262/01) koskien EU:n toiminnassa tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitettä. Valtiontuki-tiedonannon mukaisesti julkisyhteisöjen toteuttamat taloudelliset toimenpiteet eivät ole valtiontukea, eivätkä anna taloudellista etua, jos niissä noudatetaan tavanomaisia markkinaehtoja.

Markkinataloustoimijaperiaatteen tarkoitus on tuoda esille julkisiin sijoituksiin liittyvä mahdollinen valtiontuki. Tällöin tarkastellaan, olisiko tavanomaisissa markkinaolosuhteissa toimiva yksityinen toimija tehnyt vastaavan sijoituksen samoissa olosuhteissa ja selvitetään julkisyhteisön myöntämän edun suhde markkinataloustoimijan myöntämään etuuteen. Merkitystä ei ole, onko toimenpide rationaalinen tapa tavoitteiden saavuttamiseksi tai mikä tuensaajan kannattavuus on. Tarkastelun kohteena on julkisyhteisön toiminta; miten markkinaolosuhteissa toimiva yritys olisi toiminut vastaavassa tilanteessa. Mikäli toimenpide eroaa markkinaolosuhteissa toimivan yrityksen toiminnasta, tuensaajan voidaan katsoa saaneen taloudellista etua.

Taloudellinen riskiarvio

Kaupungin talousyksikkö katsoo, että lainaehtojen muutos ei vaaranna kaupungin kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kahden lainan maksuajan pidentäminen yhdellä vuodella ei sisällä kaupungin kannalta merkittävää taloudellisista riskiä. Osuuskunnalle lainoille myönnettyt takaukset ovat 0,08 % kaupungin tilinpäätöksen 2022 taseen loppusummasta ja lainojen määrä vastaavasti 0,62 %. Osuuskunnan

lainojen takauksen määrä on 0,48 % kaupungin myöntämien takauksien määrästä ja 4 % kaupungin myöntämien lainojen määrästä.

Yhteenveto

Kun kaupunki on antanut osuuskunnan osuuspankin myöntämille lainoille takaukset ja kaupunki on antanut lainat osuuskunnalle, on noudatettu voimassa olevaa lainsäädäntöä. Myös silloin, kun kaupunki takaajana yhdessä muiden takaajien kanssa hyväksyi v. 2018 osuuspankin lainaehtojen muutokset ja myöntämiensä lainojen lainaehtojen muutokset, ovat toimenpiteet olleet kuntalain ja valtioneuvoston koskevien säännösten mukaiset.

Kaupunki voi huomioida arvioinnissaan oman aiemman taloudellisen riskinsä osuuskunnassa vastaavasti kuin mikä tahansa markkinataloustoimija tekisi. Tästä näkökulmasta hyväksyttäviä voivat olla sellaisetkin toimenpiteet, joihin normaali markkinataloustoimija ei muissa olosuhteissa ryhtyisi. Koska kaupunki on taannut osuuspankin osuuskunnalle myöntämät lainat ja myöntänyt osuuskunnalle itsenäiset lainat, kaupungin on harkittava, voisiko päätös olla suostumatta kaupungin myöntämien lainojen maksuajan pidentämiseen yhdellä vuodella johtaa riskien realisoitumiseen osuuskunnan maksuvaikeuksien tai -kyvyttömyyden kautta. Kaupunki etu on suostua myöntämiensä lainojen lainaehdon muutokseen saataviensa turvaamiseksi. Tilinpäätöksen mukaan kaupunki on osuuskunnan suurin velkoja.

Osuuskunnan pyyntöön suostuminen vastaa rationaalisen markkinataloustoimijan ratkaisua, kun lainaehtojen muutoksella voitaisiin välttää esimerkiksi konkurssi tai velkaleikkauksia käsittävä yrityssaneeraus - olettaen, että kaupunki joutuisi konkurssissa tai saneeraustilanteessa taloudellisesti huonompaan asemaan kuin osuuskunnan pyyntöön suostumalla. Mikäli osuuskunta hakisi itsensä konkurssiin tai velkasaneeraukseen, kaupunki ei saisi myöntämiään lainoja mitä todennäköisemmin täysimääräisesti, koska molemmissa toimenpiteissä velkojien saataviin puututaan. Ylläolevaan viitaten voidaan katsoa, että suostumalla osuuskunnan pyyntöön maksuehtojen muutoksesta koskien kaupungin osuuskunnalle myöntämiä lainoja ja kaupungin osuuskunnan takaamia lainoja kaupunki toimii markkinataloussijoittajaperiaatteen mukaisesti eikä kyse ole valtioneuvoston tuesta. Osuuskunta pyytää vapautusta lainojen lyhentämisestä, jolloin osuuskunta tulee suorittamaan lainojensa korot, jotka ovat suunnilleen saman määräiset kuin lainojen lyhennykset. Kaupungin käsityksen mukaan kaupungin asema ei huononisi nykyisestä, mikäli osuuskunnan pyyntöön suostutaan.

Hallintosäännön 21 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin takaaman lainan ehdoista, ellei kaupunginvaltuusto ole päättänyt niistä takauspäätöksen yhteydessä.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi; kaupunginlakimies Päivi Sandås, puh. 020 615 8212, paivi.sandas(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus kaupunginhallitukselle:

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä, että Kymijoen Kyläkuitu Osuuskunnalle annetaan kaupungin osuuskunnalle myöntämien kahden lainan osalta lyhennysvapaata vuoden 2023 osalta ja että kummankin lainan laina-aikaa pidennetään vuodella muiden lainaehtojen pysyessä voimassa.
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa, ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 16.5.2023 lukien.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti

1. hyväksyä, että Kymijoen Kyläkuitu Osuuskunnalle annetaan kaupungin osuuskunnalle myöntämien kahden lainan osalta lyhennysvapaata vuoden 2023 osalta ja että kummankin lainan laina-aikaa pidennetään vuodella muiden lainaehtojen pysyessä voimassa.
  2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa, ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 16.5.2023 lukien.
-